

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет „Львівська політехніка”
Відділ пожежної безпеки та цивільного захисту

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом ректора
НУ „Львівська політехніка”
від „02” січня 2026 року
№ 3-1-10

ІНСТРУКЦІЯ № 21
ПРО ЗАХОДИ ТЕХНОГЕННОЇ ТА ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ
ДЛЯ АВТОГОСПОДАРСТВА НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
“ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА”

І Н С Т Р У К Ц І Я №21
ПРО ЗАХОДИ ТЕХНОГЕННОЇ ТА ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ
ДЛЯ АВТОГОСПОДАРСТВА НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
“ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА”

1. Галузь застосування.

Ця інструкція поширюється на всю територію та приміщення автогосподарства і встановлює вимоги пожежної безпеки, порядок дій у разі виникнення пожежі і є обов'язковою для вивчення та виконання відповідальною особою за пожежну безпеку та цивільний захист, усіма працівниками та відвідувачами, які знаходяться на території автогосподарства, також для технічних працівників та обслуговуючого персоналу .

2. Вимоги пожежної безпеки.

У своїй роботі керівникам та працівникам автогосподарства керуватися Правилами пожежної безпеки для підприємств і організацій автомобільного транспорту України затверджених наказом Міністерства інфраструктури України від 21.01.2015р. №11 та зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 12.03.2015 р. за № 279/26724.

За пожежною небезпекою згідно з ДСТУ Б В.1.1-36:2016 «Визначення категорій приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою» приміщення критої автостоянки відносяться до категорії "В", за "Правилами улаштування електроустановок" (ПУЕ) - до класу зони П-ІІ А.

На території суб'єкта господарювання має бути встановлена і доведена до всіх працівників схема евакуації людей і техніки на випадок виникнення пожежі.

Навчання посадових осіб автогосподарства, які до початку виконання своїх обов'язків і періодично (один раз на три роки) зобов'язані проходити навчання з питань пожежної безпеки, здійснюється відповідно до «Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 року № 444.

Усі працівники автогосподарства під час прийняття на роботу і в процесі праці повинні проходити вступні, первинні, повторні, позапланові та цільові інструктажі з питань пожежної безпеки, цивільного захисту та дій у надзвичайних ситуаціях.

Під час проведення інструктажів (крім цільових) робиться запис у журналі реєстрації інструктажів з питань пожежної безпеки, цивільного захисту та дій у надзвичайних ситуаціях.

Особи, яких приймають на роботу з підвищеною пожежною небезпекою, попередньо, до початку самостійного виконання робіт, повинні пройти спеціальне навчання з пожежно-технічного мінімуму за спеціальною програмою, узгодженою з центральним органом виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сфері техногенної та пожежної безпеки, а потім постійно, один раз на рік, - перевірку знань.

Приміщення повинні бути забезпечені знаками безпеки, які забороняють використання відкритого вогню, а також знаки попереджуючі про небезпеку згідно з ДСТУ EN ISO 7010:2019.

Територія автогосподарства повинна відповідати санітарно-гігієнічним вимогам.

Електромережі, електроприлади і апаратура повинні експлуатуватися тільки у справному стані з урахуванням вказівок та рекомендацій підприємств-виготовлювачів. У разі виявлення пошкоджень електромереж, вимикачів, розеток та інших електровиробів слід негайно вимкнути їх та вжити необхідних заходів щодо приведення у пожежобезпечний стан.

Засоби протипожежного захисту слід утримувати у справному стані. Автоматична пожежна сигналізація повинна бути завжди у ввімкненому, черговому стані.

Усі працівники повинні вміти користуватись наявними вогнегасниками, іншими первинними засобами пожежогасіння, знати місце їх знаходження. Відстань від найбільш віддаленого місця приміщення до місця розташування вогнегасника не повинна перевищувати 20 м.

2.1. В службових, допоміжних та інших приміщеннях автогосподарства не допускається:

- проводити реконструкцію, перепланування, зміну функціонального призначення без погодження з органами державного пожежного нагляду;
- влаштовувати тимчасові електромережі, прокладати електричні проводи безпосередньо по горючій основі, експлуатувати світильники зі знятими ковпаками (розсіювачами);
- захащувати підступи до засобів пожежогасіння та евакуаційних виїздів з автостоянки;
- курити, використовувати легкозаймисті рідини;
- проводити вогневі, зварювальні та інші роботи без спеціального дозволу;
- вмикати електронагрівальні прилади (чайники, кип'ятильники тощо) без негорючих підставок та в місцях, де їх використання не передбачено (або заборонено);
- складати в смузі протипожежних розривів будь-які, а особливо пожежовибухонебезпечні, речовини і матеріали;
- зливати пожежовибухонебезпечні та горючі речовини в каналізаційну мережу;
- утримувати з відкритими люками оглядові колодязі;
- утримувати в несправному стані гідрозатвори.

2.2. Відповідальний за протипожежних стан службових приміщень після закінчення роботи зобов'язаний:

- оглянути територію та приміщення, переконатись у відсутності порушень, що можуть призвести до пожежі;
- перевірити справність автоматичних установок пожежної автоматики;
- вимкнути освітлення, електроживлення приладів та обладнання (за винятком електрообладнання, яке за вимогами технології повинно працювати цілодобово).

3. Обов'язки та дії працівників у разі пожежі

3.1. У разі виявлення ознак пожежі працівник, який їх помітив, повинен:

- негайно повідомити про це службу порятунку за номером телефону – **101 (112)**. При цьому необхідно назвати адресу об'єкта, вказати кількість поверхів будівлі, місце виникнення пожежі, обстановку на пожежі, наявність людей, а також повідомити своє прізвище;
- вжити заходів щодо евакуації людей та матеріальних цінностей;

- вжити заходів щодо гасіння пожежі з використанням наявних вогнегасників та інших засобів пожежогасіння;
- повідомити диспетчера університету за номером телефону **258-2009** (вн. тел. **72-009**).

3.2. Керівник, посадова особа, які прибули на пожежу повинні:

- перевірити, чи викликані пожежно-рятувальні підрозділи;
- вимкнути у разі необхідності струмоприймачі та вентиляцію;
- у разі загрози життю людей негайно організувати їх рятування (евакуацію), вивести за межі небезпечної зони всіх працівників, які не беруть участь у ліквідації пожежі;
- перевірити чи повідомлено диспетчера університету;
- перевірити здійснення оповіщення людей про пожежу;
- забезпечити дотримання техніки безпеки працівниками, які беруть участь у гасінні пожежі;
- організувати зустріч пожежно-рятувальних підрозділів, забезпечити безперешкодний доступ їх до місця виникнення пожежі та надати їм допомогу під час локалізації та ліквідації пожежі.

4. Основні причини загоряння на автотранспорті:

- порушення герметичності комунікацій, несправності паливної системи, загоряння палива і електропроводки у разі стикання з поверхнями, які мають високі робочі температури (вихлопним колектором, глушником та опалювальною установкою);
- спалахування палива внаслідок потрапляння іскри, яка виникає від ударів сталених деталей пошкодженого кузова автомобіля під час дорожньо-транспортної пригоди;
- спалахування палива від потрапляння іскри, розряду статичної електрики;
- спалахування конструкційних матеріалів і палива з причин несправності електрообладнання (короткого замикання, незадовільних контактів тощо);
- спалахування конструкційних матеріалів і палива від впливу відкритого вогню (зварювальні роботи, розігрів вузлів автомобіля в зимовий період, перевірка наявності палива в паливних баках за допомогою відкритого вогню, паління тощо).

5. Обов'язки та дії водія у разі займання автомобіля

5.1. У разі займання автомобіля водій повинен:

- зупинити його, з'їхавши на узбіччя, вимкнути запалення, відключити акумулятор від загальної мережі і виконати вимоги Правил дорожнього руху щодо позначення зупинки колісного транспортного засобу (далі КТЗ);
- негайно відкрити всі виходи, забезпечити швидку евакуацію пасажирів і приступити до гасіння пожежі;
- починати гасіння пожежі вогнегасником з розлитого під автомобіль палива, здійснюючи наступне подавання струменя на осередок у ньому. Перед початком гасіння в підкапотному просторі відкрити замки капота. Гасіння в підкапотному просторі слід починати одночасно з відкриттям капота, оскільки інтенсивність горіння після його відкриття зростає (без гасіння);

- пам'ятати, що для всіх вогнегасників, рекомендованих для комплектації автотранспорту, час безперервної роботи вогнегасника становить не більш як 9 - 15 с. За допомогою запірно-пускового пристрою вогнегасника у разі потреби можливо припинити подавання вогнегасного заряду. Це покращує тактику гасіння декількох осередків у різних місцях автомобіля або повторних загорань в одному з осередків.

Найбільший ефект досягається під час одночасного гасіння (групою людей) із застосуванням декількох вогнегасників, а також якщо одночасно застосовуються підсобні засоби: сніг, пісок, покривало тощо.

Гасити потрібно з навітряної сторони, направляючи струмінь з вогнегасника на поверхню, яка горить, а не на полум'я. При гасінні палива, яке витікає, слід подавати заряд від низу гирла отвору до верху.

Для водія небезпечно гасити вогонь у забрудненому одязі, з руками, змоченими паливом.

5.2. У разі дорожньо-транспортної пригоди, яка призвела до пожежі під час перевезення небезпечних вантажів, водій зобов'язаний:

- за потреби вжити заходів для виклику пожежно-рятувальних підрозділів;
- відповідно до аварійної картки вжити заходів з первинного усунення наслідків аварії;
- позначити місце дорожньо-транспортної пригоди згідно з вимогами Правил дорожнього руху, а також вжити заходів з евакуації КТЗ за межі дороги, якщо це передбачено умовами безпечних перевезень небезпечних вантажів.

5.3. Під час гасіння пожежі на газобалонному КТЗ, водій зобов'язаний:

- перекрити магістральний і балонний вентиля;
- на двигуні, який працює, збільшити кількість обертів колінчатого вала і швидко відпрацювати газ, який залишився в системі газопроводів, від вентиля до змішувача;
- гасити пожежу вуглекислотним або порошковим вогнегасником, піском, покривалом, водою, снігом та іншими підручними засобами;
- поливати холодною водою балони з газом для попередження їх нагрівання;
- знати будову вогнегасника, вміти ним користуватися;
- щоденним оглядом перевіряти наявність на вогнегаснику пломб, відсутність механічних пошкоджень, величину тиску у вогнегаснику за індикатором (у вогнегасниках закачного типу), термін чергового огляду.

Не допускається до роботи КТЗ, термін чергового технічного огляду вогнегасника якого закінчився, або вогнегасник має механічні пошкодження, порушення пломби та падіння тиску.

Телефони: Відділ ПБ та ЦЗ –
Начальник відділу –
Диспетчер університету –
Чергові електрик, сантехнік –

258-25-32 (вн.72-532)
258-22-01 (вн.72-201)
258-20-09 (вн.72-009)
258-24-29 (вн.72-429)

Інструкцію розробив:
Начальник ВПБ та ЦЗ
НУ „Львівська політехніка”

Ярослав КОМАРНИЦЬКИЙ

Погоджено:
Заступник начальника Головного управління –
начальник управління ЦЗ та превентивної діяльності
ГУ ДСНС України у Львівській області

Любомир ПАСІЧНИК

" 02 " січня 2026 року.